

Priloga, dne 5. rujna 1924. u 9 sati večeri
Br. 38
Br. 38

GRADSKA BIBLIOTEKA
JURAJ SIŽGORIĆ
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Pojedini broj D 2.

„DALMATINSKI HRVAT“ izlazi svake subote.
Godišnja predplata Din 90 — Polugodišnje
Din 48 — Tronjesečno Din 24 — Za Ame-
riku godišnja dva dolara.

UGLASI PRAMA CJENIKU

Račun kod Pošte Čak. Ureda, Zagreb, br. 38.004

Privremeni telefon
preko dana br. 38 — preko noći br. 23
(Interurban)

DALMATINSKI HRVAT

Poštarina plaćena u gotovu.

„Dalmat. Hrvat“ je vlasništvo promicateljnog odbora „Hrvatske Štamparske Zedruge“ s. o. j. u osnutku u Šibeniku.

Pisma i novci šalju se na adresu: „Dalmatinski Hrvat“ - Šibenik, Glavna ulica 108.

Rukopisi se ne vraćaju. - Pisma ne frankirana ne primaју, anonimna u koš.

NOVINE ZA PROSVJETU, GOSPODARSTVO I POLITIKU DALMATINSKE HRVATSKE.

God. III.

ŠIBENIK, 5. RUJNA 1924.

Br. 87

Hrvatsko nar. zastupstvo za razoružanje.

U nedjelju na 31 kolovoza, održalo je Hrv. nar. zastupstvo sjednicu u Zagrebu. Sjednicu je otvorio predsjednik HRSS, a bili su prisutni i razni novinari.

Predsjednik Radić govorio je najprvo o američkom predlogu za razoružanje. Na 27. augusta došao mu je jedan Englez i dao na uvid taj predlog. Želje su Amerikanaca, da se svaki rat smatra međunarodnim zločinom. Sve sukobe ima riješavati Liga Naroda, a ako se koja stranka ne pokori odluci Lige, smatra se odgovornim napadačem. Predaj Radić drži, da je predlog dobar, ali bi se u nj morale unijeti još dvije tačke. Naime ako se u kojemu parlamentu stvori pacifistička većina, a militarni je sruše imaju se militarni smatrati napadačem. 2. Nalazi li se u jednoj državi sklop od više naroda, ako je jedan narod pacifist da i on može biti član Lige Naroda, pa ako vlada te države napadne taj narod da bude smatrana neprijateljicom Lige Naroda.

Predsj. Radić veli, da su i njega pozvali na konferenciju u Genevi, ali je on odbio, jer ne želi doći u sukob sa dr. Marinkovićem. O sastanku u Ljubljani rekao je, da je bio nesretna kombinacija, jer se dobio dojam, da su se Čehoslovačka, Jugoslavija i Rumunjska sporazumile proti razoružanju. O Balkanu je rekao, da Englesku boće da Bugarima dade slobodan izlaz na Egejsko more, ali da i Pašić hoće Solun. Pašić je dao bivšim bugarskim ministrima novac, da se norauča 2000 bugarskih emigranata, koji bi imali okupirati rudnik Pernik, a naša vojska da udje u Sofiju. Medjutim i u Moskvi vode računa o Balkanu, pa bi Rusija u tom slučaju zauzela Beograd i Sofiju. Odsudjuje rat, imperijalistička naziva palikućama, a palikuće su i iz Pribečevičeva kraja, gdje je ljudima zapalili kuće isto što i reći — dobro jutro. Nije istina da su kordunaši palikuće, oni su ponosni ljudi, ali samo ljudi iz Virginomstu krađu volove i sakrivaju ih u crkvi. Predsj. Radić kaže da pacifizam HRSS nije defetizam i naglasuje da današnje slanje vodi boljem životu i prilikama.

Zatim je Hr. Nar. Zast. stvorilo ovu rezoluciju: 1. Hrvatsko Narodno Predstavništvo usvaja potpuno načela netom spomenutog američkog predloga o razoružanju i nastojati će svom snagom, da to učini čitava parlamentarna većina kojoj pripada današnja parlamentarna vlada koju HRSS podupire.

2. Hrvatsko Narodno Zastupstvo i cijeli hrvatski narod voditi će i dalje počešanu svoju pacifističku i čovječansku politiku, koja ide za praktičnom i realnom ravnopravnošću svih naroda, narodnih manjina, država te svih staleža i zanimanja u narodu.

Na 1. ovoga Ministarski je Savjet održao sjednicu, na kojoj se je raspravljalo o ovom zaključku Hrv. Nar. zastupstva. Vlada nije zauzela još nikakovo određeno stanovište prema američkom predlogu za razoružanje. Naš predsjednik g. Radić urgira, da Vlada taj predlog čim prije primi. Mala Antanta je protivnog mišljenja, i tvrdi da se miravnim ugovori ne će moći održati, dok imademo za susjede šovinističku mađjarsku i revolucionarnu Bugarsku. Ali predsjednik Radić drži, da će Savez Naroda lako naći način da zauzda ratoborne vlade Cankova i Hortija, tako da njihovo susjed-

stvo, neće značiti za našu državu, pogibelj.

Sada i slijepci mogu da uvide koje pravi prijatelj ove države. Mi smo u našem listu uvijek tvrdili da je politika, koju vodi naš predsjednik, i vodja HRSS jedina i prava politika, koju su morali, da su imali pameti voditi svi naši vlastodršci. Jer je ona spasila našu državu od potpunog rasula i rata i naša vlada će morati usvojiti američki predlog o razoružanju, pa će tako podignuti naš ugled na strani i time poboljšati i naše valutarne i ekonomske prilike.

Hrv. Nar. zastupstvo je učinilo prvi korak, a vlada sporazuma, imade da to dokrajči.

Riječ našem učiteljstvu.

Na zadnjem učiteljskom kongresu u Dubrovniku prihvaćen je zaključak: „Škola učitelju Sve nauke, pa i vjersku poučavati će učitelj.“ Ili u kratko: „Van sa svećenicima iz naših škola!“

Ovu uvijenim zaključkom htjelo je naše učiteljstvo, da prikrije cilj za kojim ide, kojeg nije imalo smjelosti da javno naglasi, a taj je: „Van sa naukom vjere iz naših škola — van sa nametnutim Bogom!“ Lijepa riječi o potrebi vjerskog odgoja samo su imale svrhu da ublaže neugodan dojam, što će ga zaključak izazvati kod svih, koji još drže do vjere i morala, ili da se jasnije izrazimo, za objasniti prostotu.

Svakome je, koji i malo pazi na pisanje učiteljskih organa, poznato kakove pojmove o vjeri imade ogromna većina učitelja. Oni su slijepi slijedbenici Trstenjaka, koji imitirajuć svog učitelja Nitzchea evo što u vjeri kaže: „Vjera — osobito kršćanska — kriva je što čovjek ne napreduje, što je duševno nezdrav i što mu je ukus pokvaren.“ Slijedbenicima Trstenjakovim povjerit nauku vjere, isto je što i vukovima povjerit čuvanje ovaca. Većina je našeg učiteljstva danas ili vjerski indiferentna ili potpuno bezvjerski zadovoljena.

Kakvim će zanosom da govori o Bogu, o vjerskim istinama, o kršćanskom životu, o pregaranju i moralu učitelja, koji u sve to ne vjeruje, koji pače sve to prezire i ismijehiva? A bez zanosa nemo uspjeti. Sa zanosom može da čovjek govori samo o onome što osjeća, u čemu čovjek oživi, što mu u potpunosti okupi i srce i volju. Najveće je pedagogijsko pravilo: „Što tko nema ne može ni da daje.“ Kako će da nauku vjere predaju učitelji koji tu nauku ne poznaju, ili ju poznavaju samo površno?

U uzgoju najjače djeluje primjer. A kakav će primjer vjerskog odgoja da pruže djeci učitelji (u više li ogromna većina), koji ne trše ni prividno svoje vjerske dužnosti, ne

idu u crkvu, ne primaju Sakramente, pače više put otvoreno proti tome govore?

I ovako bi mogli nastaviti bez kraja i konca dokazivat svu absurdnost zaključka učiteljskog kongresa. Ali nemo nije do toga.

Mi ćemo mjesto toga da upitamo naše učitelje: 1) koji su ih motivi potakli da baš sada pitanje vjerske pouke stave na dnevni red? 2) Koliko će od svega toga bilo narodna prosvjeta, bilo učitelji, imati koristi? Koliko je nama poznato, od strane roditelja, dakle od najkometentnije strane, ovo pitanje nije potaknuto. Nije potaknuto ni od strane državnih vlasti.

U interesu naroda nije ni pošto uputno da se ovo pitanje sada raspravlja.

Možda je u interesu samih učitelja? Ni to, jer sve kad bi se i usvojilo sve što učitelji traže, nebi učitelji ništa dobili, već da bi bili prisiljeni da po nekoliko sati sedmično više rade. U čijem je dakle interesu?

Ne ćemo pogriješiti ako utvrdimo, da je ovo pitanje potaknuto samo u interesu onih mračnih sila, koji hoće da ovim pitanjem pošiju smutnju u narodu, nebi li u mutnom što ulovili. I vrlo je žalosno da naše učiteljstvo, to ne uvidja.

Vrlo je zamamna lozinka našeg učiteljstva u ovom pitanju: „Škola učitelju!“ ali je puno bolja ona koja je do sada bila na učiteljskom barjaku: „Učitelj narodu!“

Učiteljstvo, koje je zastranilo, mora da se opet vrati svom hrvatskom narodu iz kojeg je niklo i s kojim mora da žive. Mora da se zagrije čistim hrvatskim duhom, da poštuje njegove svetine. Treba da shvati da narod nije zbog učitelja, već da je učitelj zbog naroda.

Sa svećenicom da žive u skladu i miru, jer samo složnim radom svećenika i učitelja, može da se podigne prosvjeta i narodno hlagoznanje. Posla ima dosta za obojicu u školi, u crkvi, u narodu i kome sreće da se može svladati.

Na adresu Jadranske Plovidbe.

U zadnje dvije godine tih smo nebrojeno tužaba, sa strane pomorskih kapetana Jadranske Plovidbe, na nepravdu, koja im se na Upravi J. P. nanaša. Ta nepravda ih natjerala upravo u očaj sa njihovim obiteljima, jer su neki pomorski kapetani, nakon što su u službi izgubili svoju mladost, bačeni sada bez ikakve obskrbe u ropotarnicu, kao staro gvozdje. Da nije to valjda u duhu vremena, jer su svi ti čestiti Hrvati i čelični kao kršne bukke na našem Velebitu, i jer nisu htjeli da budu izdajice svoga naroda, kao neki državni namještenici, koji su svirali u note glavne Pašičeve stanice i pogazili svoj značaj, taj jedini ljudski ponos, a to za to, jer su dobili po koju mrvicu iz Pašičeva budjelara.

Između tih pom. kap. bačenih na put, imademo njih petoricu čestitih, uzornih i neprikornih u službi, koju su časno vršili do i preko 30 godina, a ti su: gg. Knežević, Magas, Zanze, Sambunjak i Ercegović. Dok im se uprava ispričavala, da nema parobroda što plove i dok je u istini tako bilo, ljudi su sa ustreljenjem stiskali pleća, podnosili sudbinu, koja je naš plavi Jadran zatekla, po kome plove dušmanske ladje, a naše vezane planduju. Ali sada, kada je ta partizanska i nepoštena era prošla i kako mislimo i želimo, nadohla nova era, era ravnopravnosti, poštenja i sporazuma, nedamo se, da će se i ove nevolje i nepravde ukloniti i da će i u ovom pogledu nastati bolja budućnost.

Vidimo da, su u zadnje vrijeme ipak, neke dosada vezane ladje, opet zaplovile. Ali da nepravda bude još veća, na njima nisu postavljeni njihovi stari kapetani ili oni, koji su kod kuće, bez zasluge. Na njima je postavljen, dosad podređeni personal, koji je služio, pod spomenutim kapetanima. Zašto to i je li to pravedno gospodine Šariću? Kako bi ste vi mislili o pravdi i pravici, kada bi se vas sa tog mjesta zbacilo i postavilo za prostog skladištara i bili vam to bilo, pravo? Pogotovo kada bi vam se kao i spomenutim kapetanima dogodilo, da vas otpuste bez krivnje, bez razloga i bez plaće?

Pa na koncu za što takovo nepravedno postupanje s njima, koji su i kosti u toj službi ostavili, a sa drugim namještenicima se postupa: »po babu i stričevima«? Takovo postupanje, neprestana obećanja i varanja, najbolje odgovaraju riječima talij. pjesnika: »fa mente dal vero alla menzogna«, ali ipak uvijek vrijedi ova: »Perissent le colonies plutôt qui un principe«.

Putnik.

Još sve pri starom...

Pašovanje vel. župana u Splitu.

A i ne može da bude drugičije, kada do danas, nakon 40 dana od kada je imenovana nova vlada, kod nas u Dalmaciji nije još nijedan stari funkcioner uklonjen. "Od glave riba smrdi", pa s glave valja i početi. Treba zbaciti velikog župana i radi one zloglasne okružnice, usljed koje su na hiljade Hrvata republikanaca u tamnici čamili, pred sud ga staviti. Isto tako treba one činovnike, koji su protuzakonito i partizanski postupali, odstraniti i kazniti. Perović nemože ništa opravdati, a najmanje njegove izjave, da je radio pod pritiskom s strane Pribeca, pogotovo nakon svega onoga, što se dogodilo, pod njegovom upravom, nakon PP. režima. -- Navesti ćemo neke slučaje.

Centralna je vlada, bila dodijelila i otpremila, za siromašno pučanstvo Dalmacije devet vagona kukuruza. Taj kukuruz po naredbi Perovića biva povraćen natrag u Mostar. Da je tim postupkom radio na štetu pučanstva, kojemu je on župan, vidi se iz toga, što je beogradska vlada, na intervenciju našeg nar. posl. R. Bačinica, odmah naredila da se kukuruz, natrag narodu pošalje.

"Pljačkašem državnog dobra", "Hrv. Rijec" od 22/8, naziva Perovića i navodja, da je Perović kupio neke predmete od Srbina, uz skuplje pare a da je odbio nižu ponudu Hrvatu, za iste pare. On pušta da se plijeni "Hrvatska Rijec" i to u njegovoj osobnoj stvari, mjesto da stvar rastiže pred nadležnim forumom.

Batinjanje se nastavlja. Stipanović Andrija, pek. radnik, na 18/8 šetao je po splitskom pazardu, su crvenim rupčićem u vanjskom žepu haljetka. Batinša detektiv Gjurgo za to uapsi, predvede na stanicu i pred proceranim detektivom Belamarićem, stane ga vući. Nadošli komesar Tecilazić, također mu je prijetio, ako ne kaže tko mu je dao to strašilo, od crvenog rupčića.

Okovani i batinjani dječaci Na 27/8, na policijskoj stanici u Splitu bila su batinjana i okovana dva dječaka. Na juke i zapamaganje, tih jadnika, ispred stanice se skupilo prolaznika, koji su protestirali. Na to izleti jedan policaj i adiatus Perovićev Belamarić i zvučice prema publici: "Što se kupite kao pas!". Jednog uglednog građanina, koji je nato protestirao, zgrabi detektiv Belamarić i stane ga vući na stanicu. -- Zamislite drzovitosti i to u sijelu Peroviću.

Batinša Carevića, poznatog, ne po dobru, komesara u Šibeniku, Perović premješta u Kotor i time ga javno unapređuje. Nije to nogomet, kako kaže "Hrv. Rieć". Tu je unapređenje. On je u Splitu bio treći, a u Kotoru je prvi i tako, osim časti imade i bolju plaću i veće prihode. Mjesto da ga za batinjanga, ograničenja lične slobode i teror provadjan u Šibeniku, predade sudu, Perović unapređuje ovog miljenika.

Pod upravom, a valjda i Prepo- u kom Perovića, Vladin magazin do- liva oprost fakultetskih nauka i za samih 5 godina službe, bivaju mu

priznate, ništa manje, već 21 godi- na i VI činovni razrad, i ako je nesposoban, što se je ustanovilo kroz cijelo vrijeme njegova službo- vanja. Biće da mu je Perović ubro- jio i one godine službe, kao "naro- dnom radniku", za doba Austrije, kada je šetao Šibenskom Poljanom i bečkim pločnicima, "a krao Bogu dane, a oću jeo pare".

Neki njegovi činovnici miljenici, koji bi morali pred sud za svoja "dobra djela" šetaju na račun drž- ave i uživaju duge dopuste. -- Proti nekih je vodio, Perovićev tajnik Benzon istragu u Šibeniku u policiji i tada se je govorkalo o nekom pašusu za 18.000. -- "dinura.

Teror žandara u sjevernoj Dalmaciji.

O strašnim nasiljima žandara u sjevernoj Dalmaciji, mogno bi se ispisati debeli leksikon. Istina, bilo je žandara neljudi, koji su tužakali, proganjali, tukli i batinjali narod iz svoje inicijative, ali pošto je to lo- zlo postalo općenitum, i svi su žandari redom, osim koje časne iznimke, tukli i batinjali, sve po jednom siste- mu, znači, da je to žandarima bilo čak i naredjeno. U našoj krajini, za sve to nose najveći dio odgovor- nosti kapetan žandarmarije u Šibe- niku g. Marković i brigadir g. Trno- kopović u Splitu.

Nijma su bile prikazane mnogo- brojne tužbe i pisalo se preko no- vina. Na sve to nije bilo nikakova riješenja ili poboljšanja. Dapače, kada su pojedinci pošli kod spomenute gospođe, odgovaralo im se porugli- vo i ironično: "nije moguće, da je taj narednik to učinio; tu on je kras- nan čovjek; on je vaš Hrvat" ili slično. Narod je na sva ta progona- stva bio zapao u očaj i bogzna, ka- ko bi to svršilo, da nije došlo do pada PP. režima.

Nego sav taj neljudski i barbarski postupak se je ipak mogao nekako shvatiti za prijašnjega režima, ali da i danas, kad ovom unesrećenom zemljom upravlja vlada narodnog sporazuma, žandari i dalje batinaju i triskaju ljude, skoro je nevjerojatno.

Na našu žalost i sramotu, mi ćemo ovdje navesti, nealiko tih bar- barskih slučajeva.

Dana 28 kolovoza o. g. lovili su ribu u Vodicama, na panti između Tribunja i Vodica, Markoč Vid i Marko Antulov. Podaleko od njih bacio je netko dinamitu u ribu. Kada je dotičnik vidio oružnike u blizini, utekao je. Oružnici pristupe Markoču i Antulovu i upitaju ih dali zna- du, tko je bacio dinamit. Markoč odgovori: kako ćemo mi znati, kada vi koji ste bili bliži, onomu koji je bacio dinamit i utekao, niste ga u- poznali. Na to glasoviti žandar Gjurgo Kasap, skinu pušku sa ne- taknutim bodežom, prinese je grlu Markoča, prisili ga da leže na o- balu, izaspe na njega grde psosti,

Šta je na stvari i je li tko zuto kriv i da li će odgovarati, to još nitko nezna. Malo svijetla, u tu aferu ne bi bilo zgoroga!

Za sve to je najmanje moralno odgovoran g. Perović. Nije mu tre- balo nikoga slušati, već samo svoju rođenu savjest i sjetiti se da se je kao činovnik zakleo da će služiti i na- redno, pa se ne bi pod njegovom upravom ni polovica zla bilo do- godilo. -- Ima naivnjaka i kužu: njega će Nastas zadržati, on je naj- bolji činovnik. Narod kaže: "od kuže, glada i rata...", a mi ka- žemo: od ovakovih" najboljih čino- valnika, "salobodi nas, Gospodine!"

Primiće se ipak dan kad će i ovaj "narodni trubdenik", primiti zasluženu plaću!

sileć ga da prizna da je on bacio dinamitu. Morkoč odgovara: "ni- sam bacio dinamit", na što ga Kasap udari dvaput šakom kod lijevog uha, tako da ga je prok- rvavio i onesvjestio. Tada Marko Antulov, videći da i njega čekuju batine, i da Markoč i dalje ne bude tučen, reče: "ja sam bacio dinamitu", ništo ih žandari ostaviše, a oni ka- da se je Markoč osvijestio, podjoše kući.

Sutradan podje Vid Markoč na žandarSKU stanicu u Vodice, da se prituži naredniku Pršli, na postupak žandara Kasapa, te mu sve ispri- povijedi. Tu je bio prisutan i Kasap, te dok je Markoč slučaj ispripo- vijedio skoči na njega i dvaputa ga ošamari, a kada je Markoč opet prosvjedovao kod narednika Prše, kako dozvoljava, da se i na sta- nici ljude tuče, Kasap ga još dva- puta ošamari, a narednik mu od- govori, moli Boga da je samo tako, jer da je on pravi žandar ti bi i gore prošao.

Druga žandarSKa perjanica, na- rednik Stipe Češljar, 16 god. au- strijski žandar, sada u Lišanima, mjestu od 1000 stanovnika, samih HRSS, proganjao ih je na sve mo- guće načine. Neka ova dva slučaja osvjetle zloću i nečovječnost ova- ga batinaša.

Koncem 1923, pozvao je Češljar, jednog starca Hrssovcu, od 68 god. preda se. Kada se je na njega do- bro izvikaio i sve mu opsovao, stao ga je tako nemilice udarati izpod pazuha, da je nesretni starac pa- dao na zemlju onesvjestio se, od teških udarača. Starac je za- tim bolovao, a u lplnju o. g. je sasvim podlegao i umro.

Na 29/6 ove god., taj isti Češljar, kada se je dobro napio, pozove u večer na stanicu seljaka repu- blikanca Jerka Mijića. Iza kako mu je opsovao vodju Radića i stranku HRSS, dobro ga je istri- skao, a sve to bez ikakva razloga. To mu nije bilo dosta, već sutra dan uapsi i uglednog HRSSovca Ivana Pavića i reče mu: vi ste

psovali Pašića i Pribeca na 24/6. Pavić mu odgovori, da je to istina vi bi ste me bili odmah uapsili, a ne nakon 6 dana. Na to se usplsi, stade vikati, grditi Radića i naredi da Pavić ide odmah u Benkovec s njime na Poglavarstvo. Poglavari s bez ispita stavio u zatvor Mijića, gdje je oduležao 4 dana, a mene je osudio na 8 dana.

O drugim žandarskim zuluminu ćemo nastaviti.

Hrvatsko Sokolstvo.

U Pakošanima, kod Biograda na moru sastala su se braća Hrvati i živo rade, da se u ovom Hrvat- skom selu osnuju Hrvatski Sokol. Kako su naša braća u Pakošanima zauzela, to će u ovo društvo sa- kupiti sve što u Pakošanima misli i osjeća hrvatski.

Hrvatski Sokol u Šibeniku. Rad za uskrsenje Hrv. Sokola i Kreši- mirove župe u Šibeniku napreduje. Odaziv je kod Hrvata povoljan. Na žalost još se nije prijavio nijedan Hrvat činovnik za društvenog čla- na ili se još plaše propalih sjena, pa u četiri oka te uvjeravaju da su i oni Hrvati, a plaše se stupiti u hrvatska društva u gradu.

Hrvatski Sokol u Novigrad u kod Obrova. Vijest o uskrsenju Hrvat- skog sokola u Dalmaciji ovdje je zanijela svu našu hrvatsku mladost. Do sada ih imade upisanj lijepe broj.

Pomorskoj upravi

na znanje.

Položaj između otoka Prvića i Srime i između Prvića i Vodica veoma je podesan za rasplodjivanje i odg j ribe, ali na žalost amo do- laze ribari sa tratom i lutrom iz drugih ribarskih područja, te nesmetano lovu ribu u našem ribar- skom području, a osobito na gore spomenutim položajima.

Trata, kojom strani ribari love, tako je gusta, da ne propušta ni najsitniju ribu, a da nadležni i malo pazne na to, ne bi se toga događajlo, jer su ovako guste trate zabranjene.

Pisac ovih redaka kupio je dne 27 kolovoza na ribarnici u Prviću- Šepurini 1 kg. takove ribe i nabrojio u 1 kg. 724 komada razne ribe, a kad je sutradan ponovno kupio, nabrojio je u 1 kg. 1180 komada. Napomenuti je još, da sitniju ribu od ove ribari ne nose na ribarnicu, ali je ipak love i uništavaju.

Za uništenje sitne ribe služe o- vakove guste trate, a za uništenje velike služe ludri tako, da ćemo za kratko vrijeme ostati bez ikakve ribe u našem toli pitomom ribarskom području.

Poželjno bi bilo, da nadležni po- čnu jednom vršiti svoju dužnost, te da ne misle, da im služba sustoji samo u rješavanju nadošlih spisa i da ne traže pojedine fraze za ispri- ku utamunjivanja ribe.

P r a v i

nedostignut je u pogledu pranja i pjene, izdaš- nosti, blagosti i čistoće. Ove prednosti štede vrijeme i trud, novac i skupo rublje.

Pranje sa SCHISHT-sapnom pravo je uživanje!

Kako je ovdje, tako je u cijeloj sjevernoj Dalmaciji. Dužnost je s toga nadležnih vlasti, da u općem interesu energično stanu tomu na put.

Ribar.

Uskrsenje Hrvatskog

Sokolstva u Dalmaciji.

Promicateljni odbor za uskrsenje Hrvatskih Sokolskih društva u Dalmaciji obratilo se na svu braću sokolše, da u svojim mjestima sastave promicateljni odbora uskrsenje starijeg ili za osnivanjem novog Hrvatskog S. kola.

Svima su odposlate upute za zajednički rad, i od mnoge je braće prispio već odgovor veoma povoljan, da u njihovim mjestima ideja o uskrsenju ili osnutku novog Hrvatskog Sokola naišla na sveobće odobravanje.

U Novigradu, Pakošanima, Lastvi i Donjem Docu već su braća stavili ruke na posao i intenzivno rade za širenje ideje hrvatskog sokolstva.

Mole se sva ona braća, na koju se je promicateljni odbor obratio za podatke, da mu do 15. ov. mij. pošalju odgovor, tako da bi se sa organizacijom moglo početi već početkom listopada.

Svaki Hrvat Dalmacije treba da ima pred očima da na proslavi 1000 godišnjice u Zagrebu Hrvatski Sokol Dalmacije mora biti i pravi njezin predstavnik.

Sva se pisma šalju na g. Ferdu Erega, trgovca, Šibenik.

Naši dopisi.

Trulež u Šepurinama, u eri bivšeg P. P. režima. Rutni glavari Hoko Vlahov-Folov tekom rata i tnl. okupacije omrčilo se pred Bogom i narodom u političkom pogledu i u povjerenju na dužnosti glavarova, do najodurnije ogavnosti. Iviški školski tjednik „Raskovani“ u brojevima 17, 18 i 22 god. 1921-22 ocrtao je, u vjernoj slici, podlu rabotu tog političkog šarenjaka i tlačitelja općeg narodnog dobra.

Sukoše okovi. Evakuacijom II. zone odmahliše zulumčari-talijani. Orluhusnuo i zapjevao. Guzda Hoko vas razočaran za bezeknuo se i čudi se kako se sve to političko obzorje od časa na čas mijenja. Ili bi i on da pjeva: nateže se, ali od teških narodnih grijeha crn mu obraz, savjest još crnija, pa ne može i ne zna kamo i kako da odopci.

Općini Zlarinskoj pripadaju sela P. Šepurina, Prvič-Luka, Zirje i Kaprije. Općinska uprava povjerenja je zlarinjanina g. Štiji Makali, a ovaj odabrao iz pojedinih opć. odlomaka istaknutija lica i ustanovio savjetujući opć. odbor. U sporazumu s time sbacio s časti neznašne glavarove, a na njihova mjesta postavio čestite i poštivojne seljane-prave narodne pouzdanike. U cijeloj općini osjetio se odmah pravi red i duh novog boljeg doba. Šepurina do tad zapuštena i tlačena od svih svojih bivših upravljača u općem narodnom napredku i prosvijetli, od jednom korakom orjaškim korakom naprijed. Pučka škola bila je za punih 10 godina zatvorena radi manjkavosti dovoljnih školskih prostorija, bolje: krivnjom starih seoskih upravljača. Novi predstavnici sela u prvom redu potknuše seljane na podignuće škole i uporno širenje narodne prosvjete. U najkraće vrijeme priredila se je nova školska dvorana i stan nadučitelju u jednoj od tad zapuštenoj seoskoj kući i otvorom ženske škole. Škola se proširila od jedne na tri učiteljske stie.

Nastojanjem vrijednog i neumornog narodnog trudenika nadučitelja Iva Naglera, analifabetskim tečajevima iztrjebila se ne-pismenost kroz 10 godina, bez škole zapuštenog podmladka, a Odbor za narodnu prosvjetčavanje sa istim nadučiteljem Naglerom na čelu, okrunio je svoj prosvjetni rad najboljim uspjehom. Okupio sav mladi narastaj pod svoje prosvjetno okriple, usposloio ga u umjetnom pjevanju i odvratio ga od krcme i ulice. A doskora čemo se diviti povjesnim i raznim prosvjetnim pred-

stavama tog našeg podmladka na pozornici, koju isti odbor sad izrađuje.

Ali pravi red i duh novog-boljeg doba kojeg osjetismo u nastupu g. Makale na općinsku upravu, bio je kratkotrajan. Demokratski prvaci u Šibeniku, pristaše P. P. režima nastojali svim silama, da pritegnu pod svoj jaram predstavnike, a po tom i cijelo pučanstvo sela Šepurine, pa kad se oni nedadoše tomu na ljepak, ostavši nepokle-bivo svrstani u redovima II. R. S. S., Gazdi Hoku ponarastoše opet krila i nakon što je prije toga obigrao i izigrao zemljoradničku stranku, zaletli se u demokratski rot i povuče za sobom desetoricu sebi sličnih polu šarenjaka. Gazda Hoko i kukavica mu družina dobiše odmah u svoje ruke demokratsku aprovizaciju, uz zaveru: „Rušiti bez pardona hrvatske redove u Šepurinama“, a za bolju sigurnost i zaštitu osnovaše „Orjuna“, pod predsjedništvom bivšeg najizgrženijeg austrijskog auto-nomaš Petra Grubelića. I od tog časa u Zalosna butinaška klik, udružena sa „Orjuna-m“ Prviča Luke diže se najpolidnijske denuncijama proti općinskoj upravi i proti predstavnicima sela, tražeći od P. P. režima, da se promijeni općinska uprava i da se skinu sa časti seoski glavari, pa da se njihova „Orjunašima“ povjeri „komandant mesta“ i općinske uprave. Općinski Upravitelj Makale zgađen tim denuncijama i videći da njegova nastojanja za opći poredak i napredak cijele općine ostaju bezuspješna, najušta stoiocu općinskoj upravi, a u posredovanju butinaškog barjakara Dr. Perovića ondahnje kot. Poglavlara u Šibeniku, uprava općine Zlarina predaje se Perovićevom skutonosti Nikardu Kurl, koji po receptu svog gospara Perovića skida s časti opće obiljubljenog glavarova Hrvata u Šepurinama Matu Skrozu mladjega, a na njegovo mjesto diže orjunaša Petra Grubelića. Denuncijacije i terorizam, kojeg su nakon toga podigli i provodjali u Šepurinama „komandant mesta“ Petar Grubelić poduprt od gazite Hoka, sa još trojicom orjunaša, uz asistenciju zandara Đure Kasapa, pod okripljen općinskoj upravitelja Kure i P. P. režima, proti narodnim pravcima. Širenju škole, odboru za narodno prosvjetčavanje i protiv nadučitelja Naglera, odveć se Zalosna i ogavna, pravi odsjev tme okružnice velikog župana Perovića, a zabilježeni su u potankosti u dnevniku Šepurinskih Hrvata, te čemo ih objelodaniti drugom zgomom.

Padom P. P. režima prelomila se se krila gazdi Hoku i njegovim orjunašima. Tom promjenom „komandant mesta“ P. Grubelić zapao je još u veću nepriliku, s toga što je, kako doznajemo iz pouzdanog izvora, ponevjerio kod općine stanoviti iznos novca od seoskih daća a njegov gospodar opć. upravitelj Kure ne će moći, da to ponevjerjenje dalje pokriva.

Nova narodna općinska uprava, prvim općinskim izborima razvistiše četrulež, koji je odavna trovao i koji još traje opće narodno dobro i pravi poredak u općini Zlarinskoj.

Na koncu opažamo kako „komandant mesta“ Petar Grubelić i gazdi Hoko sa još trojicom orjunaša, pri zabljeni trzajima svoje samovolje i opakosti, su podvustručeni bjesomućnim slama i lijevo i desno korteraju da maknu iz mjesta, inače radi rijetkih učiteljskih vrhina i širenja zdrave narodne prosvjete, sve opće obiljubljenog nadučitelja Naglera. Cijelo p. čanstvo Šepurine sa preko 300 izborničkih potpisra obratilo se je već odavna nadležnoj školskoj vlasti proti tim zlobnim makinacijam protivice samovoljnika. Jedno njihovo uporište P. P. režim, je propalo i oni još ne gube nada. Bilo bi poželjno znati tko ih u tom korteraju prima i kakvim ih obećanjima obusipie.

Pratimo i bilježimo.

Hrvat jedan za sve

Primamo iz Skradina, O-lkako je nadošla nova vlada, kao da je groin ošinuo nekolicinu ovdjašnjih Prbičevićih deljanja. Uspihirili se kao nestasne košute ili bolje pudukose, svoje repine na način, da kao laži luku na nijese, ili, kakono se reče, denunciraju lijevo i desno.

U 29. broju splitskog „Života“ prohtle se je disvalificiranou dopisniku, da se očeće o skradinske Hrvate reklamirajujući ratne godine i podvaljujući bezolovrice.

Kad ne bismo poznavali kubinju, odakle sve ovo dolazi i kad nam ne bi bila poznata bezprimjerna pokost skradinskog dopisnika u „Životu“, koji ne bi smio, da ga ga vrše sunce gleda, mogli bismo vjerovati, da ima zbilja nekoga u Skradinu, koji ne voli, da naš država ide srednjem, da naš narod silvati pojam braćstvu i jednakosti,

Ali, treba znati, tko sve to kuha; piše; treba znati, zbilja, da su to oni, koji su za vrijeme austrijskog terora imali braću Hrvate kao najbolje svoje prijatelje, koji su u mnogim teškim časovima pregarali za njih život i imanje svoje. Treba osobito znati, da su to oni, koji za vrijeme P. P. režima nijesu nikada stajali uz braću Hrvate, uz svoje u nevotji prijatelje, već su ih na sto načina proganjali i podjarivali.

Treba osobito upamtiti, da su to oni, koji su žand narednika Radinu odvratili, da u vršenju svojih dužnosti bude nepri-stran, skrivivši da je naš skradinski i okolni narod bio izgubio vjeru u zakone i pravicu, a uprdno i zapječativši sudbinu tog tiranina, koji je naš si-omašni svijet nemilosrdno tukao i proganjao.

Posve je naravno stoga, da ih peče, što ih je snašla sudbina pokajnika. Svojim ne-biškim intrigama skovali, su da ih čitav narod mrzi i proklinje, jer oim narednika Radine, nemaju nikoga uza se.

Zbilja, odkada je nastupila nova vlada, čuti se laganije disanje, a biti će u interesu naroda, države, ako se čim prije izvede na sud zandara Radinu, koji je pao žrtvom Prbičevićevih mameleka.

Knin, 3 rujna.

Machthaber u Kninu. Javljam Vam ovu: Tu skoro kad se u novinama čitalo osnovu zakona proti korupciji ovdješnji Prbičević Machthaber, kihnuo je i uskliknuo: „Mni je savjest čista! Ja sam bio pošten činovnik. Ovu njegovu izjavu ovdje nije nitko znao da protumači.“

Knin, 4 rujna.

Prodaja pokukstva. Iviški kotarski obrtni komesar dr. Karlo Lederer, — tako se govori po Voroš, — namjerava prodati svu luksuznu mobiliju, koju je kupio u Šibeniku, dok je tamo bio kao činovnik sa platom od kojih 1300 din. mjesečno.

Poduprite „Hrvatski Sokol“

Iz Hrv. Rep. Selj. Stranke.

Organizacija HRSS na Konjeveratim. Prošle nedjelje na 31/8 ov. je uputili su se na Konjeverate Marko Berović i Josip Drezga, odbornici mjesne organizacije HRSS u Šibeniku. Tu je bio zak: zan sastanak, kojemu su se svi vidjenili iz svih 17 zasebka Konjeveratskih brojno odzvali. Drezga je sakupljenim protumučio postanak i razvoj stranke do danas, a Berović duh i način organizacije naše seljačke stranke. Nakon toga je izabran odbor mjesne organizacije HRSS za selo Konjeverate, kojemu je izabran predsjednikom seljak Marko Mandić, najugledniji Konjeverčanin, republikanac. Konjeverčani listom pristaju uz našu HRSS, tako, da od 400 izbornika, 350 ih je sa nama. Sastanak se je svršio poklicima Radici i Republici.

Uspostava Pokrajinske Uprave u Dalmaciji. Naše Vodstvo u Zagrebu je preko naših poslanika u Beogradu, poduzelo potrebite korake za uspostavu pokrajinske uprave u Dalmaciji. I ako se radikali na to ljute i dreče, mi smo uvjereni da će naše Vodstvo, svojom mudrom i pametnom politikom uspjeti, da se to u pravi čas ostvari, jer je to neob-lodna nužda za administraciju Dalmacije.

Hrvatsko Sokolstvo imade najveću potporu u hrv. republ. seljačkoj stranci, čemu je najbolji dokaz i to, da je naš predsjednik Radić, prošle nedjelje lično prisustvovalo javnu Hrvatskog Sokola II. u Zagrebu, sa velikim brojem naših zastupnika. — U času kada je on na vježbu pristupio, fanfara je zasvirala: „Lijepa naša Domovino!“ u od prisutnih je bio burno pozdravljen.

Oglasujte vašu u „DALM. HRVATU“.

Gradske vijesti.

Progostva našeg urednika postigla su vrhunac. Dnevno prima po dva tri poziva pred sve istražitelja. U najviše slučajeva ga tuži državno odvjetništvo, radi raznih članaka ili vijesti, koje su bile štampane u drugim našim novinama ili radi paragrafa 92, 93, 103 i 104., koje su republikanci sjeverne Dalmacije dobro iskusi na svojim plećima. Optužnice proti HRSSovcima niču kao gljive, u kaznene rasprave pred Tribunalom, proti našima, na dnevnom su tribunu. — Kumo sreće da je državno odvjetništvo ovako postupalo i proti Orjunašima. Sigurno se ne bi bila dogodila ni polovica zla u ovom kraju.

Kongres zemljoradnika. Čitamo u „Zemljoradničkom Borcu“, da će se dana 7 i 8. ovoga mjeseca, u našem gradu, održati redovni godišnji pokrajinski zbor Oblasni Vijeća Saveza Zemljoradnika za Dalmaciju, za opsežnim dnevnim radom i da će se raspravljati o prilikama u stranci.

Policiji za ono „Doli Hrvati!“ Doli Radić! vikali su uha dva Kninska velikosrba u gostioni Miletić na 28/8, o čemu je bilo govora u našem listu. Kada ih je službujući redar, nakon te vike, larnie i rušenoj reči i mira, u ime zakona proglasio upuštenim jedan od te dvojice nu je odgovorio: „j... tebe, zakon i sve šibenčane.“ Kada je redar kojega su vrijeđali i opirali nu se na to zvižduo za pomoć, drugi je učinio jednu velikosrpsku gestu. Komesar policije ih je nakon toga pustio, o oni su pošli u Bufet Vidović, pak tu i dalje bučili vikali, derali se, i... Radicevece, Hrvate i Šibenčane i mirno, kao da su negdje u planini pjevali: „Niko nema, što Srbim imade.“

Poslije svega, što se dogodio, drugičije, nisu ni mogli postupati.

„Dok je nama Like - nema republike“, natrag par večeri, u kasno doba noći, deralu se je poznata banda orjunaška u sredini grada. Prije toga su u Bufetu Vidovića, posvali Hrvate, jer unutra nije bilo Hrvata, a na koncu su ti junaci udarili jednu mirnu talijana, ni kriva ni dužna... Pošto se je to dogodilo usred grada, znatljivi smo da li je naša policija, ure-dovala.

„Ivnenić od Samosa“ vulgo „Pucurkovo mljenje“, počeo opet da drlja u „Životu“. Dok bi on makor i približno istuiu pisao, ni po jada. Ali dok navlaže sve iskrivljuje i izvrće, po onom svom načelu, kojemu on sa nastiadam znancima kaže: „Život i trgovina je logika laži“, moraćemo mu dozvati u pamet, razne doglodoštine iz njegovog bogatog aluma, prijevih ofera. Za sada čemo napomenuti, onu kako je prevario jednu seljaka za vino; drugu, kako je nagovarao vlasnika ladje, da mu kriomčari špirit i počua time vino, za samih 300 dinara; i treću u kojoj čemo ocratiti njegovu pravu odisejdu, sa nektarom iz Samosa, radi kojega je 5-6 mjeseci obijao Beogradsku čaršiju i utrošio sine pare. Ovo čemo sve razdubit u tačnice, pa da vidimo tog Četnika „Mesne“, kako pleše.

Krivo izvješćivanje. Šta je, kakav i ko je izvjestitelj „Novog Doba“, komu u Šibeniku nije poznato? Ta poznano ga mi hvata Bogu, iz vremena „majčice Austrije“ iz svjetskog rata, iz talijanske okupacije, iz doba jugoslavencstva, iz vremena velikosrpsstva, pa i iz današnjega doba „srednje linije i sporazuma“. Šibenčani se s toga, ne trebaju čuditi i buniti, ako čovjek, koji je prošao sva ta burna vremena od vidi i negleda stvari, sa onim istim očima, kojima te stvari gledaju i drugi ljudi.

On na pr. vidi, kako je kongresistima, koji su se vraćali iz Dubrovnika u Šibeniku: „omladina oduševljeno odgovarala sa obale“ i „odusevljeno gradjanstvo klicalo: Zdravo! Živili!“ Ništa za to, ako su tu na obali, drugi ljudi vidili, samo pre-desetak njih, koji su dočekali kongresiste, 5-6 njih, koji su vikali: „Zdravo!“ a isto toliko njih, skupn sa direktorom „fabrike orjunašca, koji su mahali sa rupcima. I ako za drugoga nije bilo nikakvog oduševljenja, štaće je bilo, što ne se kaže: „mrtvo kao u grobu“, za njega je ipak „odusevljenje“ bilo, jer će za njega značiti oduševljenje, i onda kada se 5-6 njih dredi.

Za njega je na pr. Mate Surac (nezna mu ni prvog imena, jer piše Šušac), orjunaš i općinski redar, bio: „okupan uz brojno učestvovanje gradjanstva“ a drugi ljudi nisu vidili ne samo te mase gradjanstva, već nisu vidili niti njegovu najbližu, svojibinu pri sprovodu. Ali to sve ne mari, glavno je da je bio orjunaš i sve to drugo, mora i ako nije bilo, da bude.

Šibenčani se bune, zašto „Glasilo svih zanata“ uvijek tendenciozno izvještuje, zašto u nikakvoj zgodi i nikakvom prigodom u njemu, pa makar i u prostoj kronici, nema ni spomena o Hrvatima u Šibeniku, a zašto se uvijek prostostručuje svaku orjunaška ili velikosrpska zgodica. Mi im na to možemo jedino ovo odgovoriti: „Kakve novine takvi i dopisnici — par cum paribus“ i za to ne kupaš, ne podupirite i ne čitajte „Novo Dobro“, koje svakom prigodom, kada samo može, iskrivljuje pravi narodni karakter hrvatskog nam Šibenika.

„Šubičevac“ društvo za poljepsaenje pošumljenje našeg divnog „Šubičevca“ namjerava pošumliti cijeli predjel nazvan „Skopinci“ i napraviti puteljak kroz šumicu, do na vrh brda Kamenara. Dok se našim gradjaustvu preporuča, da u tom nastojanju podupre, radišou upravu, samoj upravi se preporuča, da ne zaboravlja puteve do Šubičevca, kao i na sam Šubičevac.

Jemstva je na vratima. Konobe su još pune staroga vina, a težak je na čudu i prodao bi ga pošto-poto. Moguće da se nešto i prodade, jer je zadnjih dana interes stranih trgovaca, za staro vino nešto porastao. Ima ih nekoliko, koji su došli da nabave stanovite kvantume, a do naših je težaka, da ih sa pretjernoim cijenama ne otjeraju. — Kako nadalje čujemo doći će kupaca i za mast. Te treba također zadovoljiti, jer će prodajom masta, makar i djelomično ublažiti, vinskou krizu.

Hrvatsko planinarsko društvo u Zagrebu, slavi na 7 i 8 ovoga mjeseca, svoju 50 godišnjicu opstanka. Čine se velike pripreme. Rasporid ljubitelarne svečanosti prvoga dana je upravo sjajan. Kongres traje cijeli prvi dan, a drugi dan će se pripremiti izlet u krasnu zagrebačku okolicu.

„Doli korupcija“. Neke večeri u jednoj gostionici u Vrošu, 5 hrvatskih Omladinaca, izazvani viknu: „Doli korupcija“. U krčmi je bio poznati redar batinaš, koji je tukao hrvatske omladince i zato bio osuđen, a koji je sada na policiji za te zasluge protežiran. Dok tu hrv. omladinci došli u gostionu, zabranio je krčmaru, da im toči vino, jer da će mu zatvoriti lokal, dok on sam (redar) pio. Sutradan su na prijavu ovog i drugog batinaša redara, koji je ne koliko puta bio osuđen, po policiji osuđeni, sva petorica, po 14 dana zatvora svaki.

Dosada je hrv. omladina bila kažnjavana, radi poklika: „Živila Hrvatska“, a od sada će radi poklika: „DoH korupcija“ ili ako negdje napiše: „Živila Hrvatska“ itd. Šta ovo znači i kuda to vodi, to nam samo naša policija, može odgonetnuti. Zar da i sada, poslije, nego li je voljom Hrvata republikanaca došlo do vlade sporazuma, u pet Hrvati moraju biti žrtve i trunuti po tamnicama, radi neuduznih i dozvoljenih poklika? To ćemo ipak vidjeti!

Policiji nedjurtim poručujemo da ćemo se protti ovomu braniti, a da ćemo se znati obraniti, to može da ju pouči prošlost! Hekosmo! i završavamo: „Vuk mijenja dlaku, ali čudi nikada“.

Strani radnici. Gosp. Ministar Socijalne Politike rešenjem svojim od 22. VIII. 1924. produžio je rok predvidjen pravilnikom o stranim radnicima od 9. VI. 1924. Sl. Br. 166 od 23. VII. 1924., odnosno Sl. Glasnik Br. 62 od 2. VIII. 1924. za podvješanje molbe za dozvolu uposlenju stranih radnika, koji se već nalaze u našoj zemlji, do 23. septembra t. g.

Pozivlju se stoga svi poslodavci, t. j. koji oni koji za uposlene strane radnike još nisu tražili dozvolu uposlenja kao i oni, koji su već tražili dozvolu a po njoj rešenja nisu primili, da najkasnije do 23.

IX. t. g. podnesu Inspekciji Rada u Splitu propisno biljegovanu molbu u kojoj će naznačiti: broj stranih radnika, vrstu njihova poslovanja, vreme za koji žele uposliti strane radnike, njihovu starost, nacionalnost i državljanstvo te tačno ime i prezime. Molbi su dužni priložiti mišljenje nadležne Badoičke Komore u Splitu.

Protti onim poslodavcima, koji se u gornjem roku nebi odazvali ovom pozivu, poduzeti će se propisane zakonske sankcije.

Iaeljivanje u tudji svijet je iz Šibenika, okolice, te iz cijele sjeverne Dalmacije, zahvatilo velikog mah. Nevoljan narod u nestajući i brzi za svagdanji opstanak, nezna kud će glavoni, pak seli dnevno u velikom broju. Oskudica zarade i novca, nerodica u polju, vinska kriza, druge neade i prognostva, upravo sile našeg seljaka da seli u inozemstvo. Svaki onaj, koji uz velika mla i silne kamate u dje zajam za putnu kartu bježi u nepoznati svijet, nadom da će teškim žuljevinu i trudom, smoci makar i suhu krahom prehraniti svoju gladnu obitelj. Daj bože, da im se želja i nada obistine!

Odgovori Uredništva.

Dopisnik — Omiš. Izvinit ćeš da oimj odgovor don Franji Ivaniševiću na njegov članak „Na zablarskoj granici“ stavino za sad u pretinac Doći će zgodijiti čas kad ćemo ovomu Ordentregeru sve ono donijeti pod nos, ali ne radi njega, jer u njemu n. ma više hrvatskog ponosa, već radi onih koji još misle, da je don Franjo Ivanišević — Hrvat! On je izdao hrvatski narod, ali i hrvatski narod je obručunao s njim, pak mu i nije drugo ostalo nego da ide u fašiste. Pusti ti njega neka sad puše n Jugovinu, nek se promijeni vrijeme, razvit će on i Radičev ba jak, ali mu težci u Polijcima ne će dozvoliti da on profanira hrvatski republikanski barjak. Njemu škripe zubi za mandatom!

Jedan put su se o njemu prevarili težaci, ne će brć više, da ih prođu Beogradu za koji drugi order.

Glede Kapića nemoj više ništa pisati. On je već istahovjetrio. Žalimo, da je za njim pošao don Ivan sa Prikopa. Inače ga pozdravi i reci mu, da mu Bok prosvjetlio pamet! Bratski pozdrav!

Dopisnik — Drniš. Ono o Petru Strkalju, šefu stanice u Uoetiću nije tačno. Mi smo se obavijestili i saslušamo, da se sad kaje za sve grijehe i žali da je bio zabrazdio.

Dopisnik — Dubrovnik. Napisano su olovkom pak nikako da pročitano tvoje lheroglif. Piši sa perom, razgovjetno i na jednoj strani. Javi nam kako ide tamošnja akcija za osnutak „Hrvatskog Sokola“.

Dopisnik — Benkovac. Nemožemo donijeti. Mi ćemo pisati g. Mići Novakoviću da on tamo poradi, da se djeca hrvatskih roditelja izbrišu iz gavransokola i da benkovački Hrvati osnuju „Hrvatski Sokol“.

Dopisnik — Biograd. Gdje je pošao izgubljen obećani dopis o švercerima?

Dopisnik — Nin. Ustrpi se. Treba obraditi a pisano je slabo.

Prijatelj — Miljevci. Pjesma dobra. Doći će u jednom od narednih brojeva.

Brat Paško — Česvinica. Pjesma prijepila. Ustrpi se.

Mr. Mirko Bolkovac. — Sj. Amerika. Poslata dva dolara primljeva svojedobno u redu. Bila Vem je poslata potvrda i pismeno zahvala. List Vanu se redovito šalje. Javite nam koje brojeve niste primili. Primite hrvatski republikanski pozdrav.

Mr. Blaž Car. — Sj. Amerika. Danšnjim brojem počesmo Vatu slati naš list. Ako koji broj ne primite javite nam namah dopisnicom. Uz republikanski pozdrav Vama i ostaloj braći.

PRETPLATNICIMA NA UVAŽENJE. Već je izmaklo prvo polugodište, a do sada nije izvršila svoju dužnost niti trećina pretplatnika. Svakom starom i novom našem podupiratelju stavljamo na dušu da nas sada u odlučnoj fazi borbe hrvatskog naroda što izdašnije podupre, i neka svaki nadje barem jednog novog pretplatnika. UPRAVA.

Gdi predplatnicima na ravnanje. Mole se gdo. predplatnici da kod pošiljke novaca uvijek navedu njihov broj predplate. Novci se šalju isključivo na ovu adresu:

Upravi lista

„DALMATINSKI HRVAT“

(za br. 38.004 Pošt. Ček. Zavoda.)

Šibenik.

Zaključak redakcije svaki utorak na podne. Dopisi, koji kasnije stignu ne će moći ući list. Toliko na ravnanje svim prijateljima koji saradjuju u listu.

UREDNIŠTVO.

NA ZNANJE. Prošle sedmice dopisana je razaslala svojim dužnicima poštansku pouzeće, pa se lijepo mole, da pouzeće iskupe, da se tako sakupi novaca za isplatu dugova i za dalje izdavanje lista. UPRAVA.

Izdav i odg. ured. Medić Niko.
Tisk. Pučka Tiskara — Šibenik

„Širite Dalmatinski Hrvat“

Opletene bocune

(demižone) u svakoj količini od 3 do 50 litara razašiljem poštom ili željeznicom uz najjeftinije cijene. Veliki izbor staklene, porculanske i luksusne robe. STAKLENE PLOČE svake vrsti, brušena i nebrušena OGLEDALA. REX i ULTREFORM boce i lonce za ukuhavanje voća preporuča Staklana VJ. FRANZ, Zagreb

Jelačićev trg. 7.
Specijalno skladište ljekarskih botica i laborat. robe.

Nedvojbena obilježja

»Pravog FRANKOVOG: dodatka kavi: I to: line »Frank« i »mlinac« naročito se ističu na novoj, smeđe-plavo-bijeloj etiketi, za kutija. »Pravi FRANK: s mlincem« nenadkriljivo je u aromi, teku i izdašnosti. —

„DRINA“ najbolji sapun

Proizvadjia sljedeće specialitete:

SAPUN

MARSEILLE bijeli i žuti
DRINA extra žuti
ZELENI BARI

Tražite odmah naše izvanredne ponude

Cijene umjerene — Poslužba tačna — Pakovanje u sanducima — Solidnim trgovcima prodajemo na isplatu uz priček

„DRINA“ tvornica sapuna i svijeća d. s. o. j. u Šibeniku.